

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-06-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TAUTINIŲ MAŽUMŲ ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – LRVK TG) 2024-06-04 išvadoje Nr. NV-1488 nurodytas pastabas, pakartotinai teikiame pagal šias pastabas patikslintą po 2024 m. birželio 4 d. vykusio tarpinstitucinio pasitarimo Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Lietuvos Respublikos Seimas Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją (toliau – Konvencija) be išlygų ratifikavo 2000 m. Lietuvos Respublikos įstatymu dėl Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos ratifikavimo. Siekiant įgyvendinti Konvenciją, turi būti priimti teisės aktai, kurie įtvirtintų konkrečias teisės normas teisinių santykių subjektams, sistemiškai ir išsamiai reglamentuotų tautinių mažumų teises. Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos patariamąjį komitetą ketvirtojoje nuomonėje dėl Lietuvos, priimtoje 2018 m. gegužės 30 d.¹, nurodyta, kad Lietuvoje vis dar nėra išsamaus teisinio reguliavimo, skirto tautinių mažumų teisėms reglamentuoti.</p> <p>Įstatymo projektu siekiama įgyvendinti Europos Tarybos ministrų komiteto 2019 m. kovo 27 d. rezoliucijoje CM/ResCMN(2019)4 dėl Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje ir Žmogaus teisių tarybos Visuotinės periodinės peržiūros darbo grupės ataskaitoje pateiktas rekomendacijas Lietuvai, susijusias su Tautinių mažumų įstatymo priėmimu, visapusiškos tautinių mažumų teisių apsaugos teisinės sistemos parengimu.</p> <p>Taip pat siekiama sudaryti prielaidas veiksmingai užtikrinti Lietuvoje gyvenančių tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių ir laisvių apsaugą, remiantis Konvencijos nuostatomis.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none">įstatyminiu lygmeniu įtvirtinti tautinės mažumos sąvoką; nustatyti tautinės mažumos kriterijus;reglamentuoti principus, kuriais vadovaujantis būtų užtikrinamos tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisės ir laisvės;nustatyti tautinių mažumų švietimo, kultūros ir informacijos sklaidos teisinius pagrindus, sąlygas ir tvarką;

¹[1680906d97 \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/treaties/Convention-on-the-Protection-of-the-Rights-of-National-Minorities.aspx)

	<p>4) įtvirtinti tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teises ir pareigas, valstybės išsipareigojimus sudaryti sąlygas išlaikyti ir puoselėti tautinių mažumų papročius, kultūrinį ir kalbinį identitetą;</p> <p>5) nustatyti valstybės politikos tautinių mažumų srityje formavimo, įgyvendinimo ir atstovavimo tautinėms mažumoms institucinę sąrangą.</p>
III. Priemonių kaštai	Papildomų valstybės biudžeto lėšų įgyvendinti Įstatymo projektui nereikės. Veiklų, programų, kuriomis įgyvendinama valstybės politika tautinių mažumų srityje, vykdymas, kaip ir šiuo metu, būtų finansuojamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Įstatymo projektą, būtų sistemiškai sprendžiami su tautinių mažumų teisėmis ir pareigomis susiję klausimai, taip pat priimtas Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymas prisidėtų prie tautinių mažumų teisinės padėties stabilumo, veiksmingesnio tautinių mažumų teisių realizavimo ir sukurtų didesnę aiškumą bei nuoseklumą Lietuvos teisinėje bazėje.

Konkrečios Įstatymo projekte nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas įgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 80.6 papunkčio nuostatą „Daugiakultūrė Lietuva. Aktualizuosime Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų kultūros, materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo svarbą, plėtosime kultūrų dialogą. Sieksime, kad teisinėmis priemonėmis būtų užtikrintos Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų tapatumo, vienodų kultūros sklaidos sąlygų, saviraiškos laisvės ir savirealizacijos teisės“. Taip pat Įstatymo projektu įgyvendinama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 8.4 papunktyje numatyta priemonė „Siekiant užtikrinti Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų tapatumo, vienodų kultūros sklaidos sąlygų, saviraiškos laisvės ir savirealizacijos teisės įgyvendinimą, parengti ir pateikti Seimui Tautinių mažumų įstatymo projektą“.

Įvertinus LRVK TG pastabas ir pasiūlymus (taip pat ir pateiktus darbo tvarka), atsisakyta Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalies nuostatos – tautinės bendrijos sąvokos apibrėžties, redakciniu aspektu patikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 punktas, 8 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 1 ir 2 dalys, 11 straipsnis, 12 straipsnio 5 dalis patikslintos, o Įstatymo projekto 15 straipsnis papildytas nauja dalimi. Atitinkamai patikslintas ir Įstatymo projekto aiškinamasis raštas. Patikslintos Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 ir 3 dalys, nurodant Europos Sąjungos valstybes.

Įstatymo projekto derinimo pažyma ir informacija apie Įstatymo projekto derinimą su suinteresuotomis institucijomis buvo teikta Teisingumo ministerijos 2024 m. gegužės 29 d. raštu Nr. (1.5 E) 2T-745 (TAIS Nr. 24-5774(2), 24-5775(2)).

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektą rengė Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2019 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. IV-47 „Dėl darbo grupės tautinių mažumų įstatymo projektui rengti sudėties patvirtinimo“ sudaryta darbo grupė. Galutinį Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisėkūros politikos grupės (vadovė Jolita Šlikienė, tel. 8614 67611, el. p. jolita.slikiene@tm.lt) vyriausioji patarėja Reda Gabrilavičiūtė, tel. 8671 85588, el. p. reda.gabrilaviciute@tm.lt ir patarėja Renata Abromavičiūtė, tel. 8607 67003, el. p. renata.abromaviciute@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 5 lapai.
2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 14 lapų.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska